

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
DE RAAD

ZITTING 2020-2021

19 JANUARI 2021

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

- van de heer Jan BUSSELEN

betreffende de toegang tot gratis hygiënische bescherming

SAMENVATTEND VERSLAG

namens de Gemeenschappelijke Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin en
Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw uitgebracht door mevrouw Els Rochette

Hebben aan de werkzaamheden deelgenomen:

Vaste leden: mevrouw Carla Dejonghe, de heer Gilles Verstraeten, de heer Fouad Ahidar,
mevrouw Els Rochette, mevrouw Cieltje Van Achter, de heer Arnaud Verstraete

Verontschuldigd: mevrouw Bianca Debaets, mevrouw Khadija Zamouri

Ander lid: de heer Jan Busselen

Dames en Heren,

De Gemeenschappelijke Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin en Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw besprak in haar vergadering van dinsdag 19 januari 2021 het voorstel van resolutie van de heer Jan Busselen betreffende de toegang tot gratis hygiënische bescherming – Stuk 766 (2020-2021) – Nr.1.

Mevrouw Els Rochette wordt aangeduid als verslaggever.

1. Toelichting door de heer Jan Busselen

De indiener van het voorstel brengt een rapport in herinnering van Caritas International. Daaruit blijkt dat 1 op 8 meisjes om financiële redenen geen menstruatieproducten zoals tampons, maandverband en inlegkruisjes kan kopen; bij meisjes in armoede stijgt dat zelfs tot 45%. Achter die cijfers schuilen vaak schaamte, uitsluiting, isolement en medische problemen. Veel meisjes missen zelfs belangrijke schooltijd: 1 op 5 meisjes in armoede blijft weleens thuis omdat ze zich geen hygiënische bescherming kan veroorloven. Om financiële redenen rantsoeneren sommige meisjes hun tampons of fabriceren ze zelf onhygiënische alternatieven, met alle medische gevolgen van dien.

Volgens de spreker schuilt er achter deze problematiek een dubbel taboe: op menstruatie én op armoede. Door op school gratis hygiënische bescherming aan te bieden kunnen die taboes gedeeltelijk omzeild worden. Zo toon je dat menstrueren normaal is en niet iets waarover je je moet schamen. Volgens Unicef is de school de ideale plaats om aan die taboes te werken door voorlichting en bewustmaking, overigens ook bij de jongens.

Ook het taboe op armoede is een realiteit, want veel meisjes schamen zich om te moeten zeggen dat ze geen menstruatieproducten kunnen kopen.

De spreker stelt daarom voor om via proefprojecten op de scholen in automaten te voorzien met gratis menstruatieproducten. In landen als Australië, Nieuw-Zeeland en Groot-Brittannië heeft dit goede resultaten opgeleverd.

Het voorstel biedt een concrete oplossing voor de menstruatie-armoede. Omdat het om een basisrecht en om gendergelijkheid gaat, zijn de kosten ervan zeker verantwoord.

2. Bespreking

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a) erkent dat het schrijnende rapport van Caritas de politici met de neus op de feiten heeft gedrukt. De 2 taboes waarvan sprake zijn een harde realiteit. Dat meisjes thuisblijven door een gebrek aan hygiënische middelen is onaanvaardbaar. De fractie van one.brussels-sp.a staat inhoudelijk dan ook achter het voorstel.

De spreker heeft alleen een bedenking bij de timing. De kwestie is namelijk ook al aan bod gekomen tijdens de begrotingsbesprekingen. Collegelid Sven Gatz heeft toen, na een vraag van de heer Arnaud Verstraete, toegezegd om het probleem aan te pakken. Het College heeft dus al aangegeven er werk van te maken. De bal is al aan het rollen en daarom vindt de spreker dit voorstel van resolutie niet meer nodig.

Ook **mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA)** vindt het terecht dat het probleem van de menstruatie-armoede aangekaart wordt. Iedereen zou toegang moet hebben tot hygiënische bescherming. Niemand kan betwijfelen dat het om een basisrecht gaat.

De heer Jan Busselen wil menstruatieproducten gratis aanbieden via automaten op de scholen. Volgens de spreker is dat niet de juiste manier. Er moet zeker een evenwicht gevonden worden tussen het doorbreken van het taboe en het creëren van een juiste setting om meisjes op een discrete manier aan hygiënische bescherming te helpen. De ervaring met de condoomautomaten op de speelplaatsen, die tot hallucinante tafereelen geleid hebben, leert dat het op een andere manier moet aangepakt worden. Het systeem zou de scholen ook belasten met extra taken.

De spreker zal daarom het voorstel niet steunen. Ze wil wel aan het collegelid vragen hoe het College het probleem onder handen wil nemen, want in de samenleving zou er geen plaats meer mogen zijn voor menstruatie-armoede.

Ook **de heer Arnaud Verstraete (Groen)** werd getroffen door de cijfers over menstruatie-armoede uit het rapport van Caritas. Na de vragen van de spreker bij de begrotingsbesprekingen in december 2020 heeft het College tweemaal toegezegd om de problematiek aan te pakken.

Daarom vindt de spreker het voorstel van resolutie nu zonder voorwerp, ook al is hij het er inhoudelijk helemaal mee eens. Samen met de heer Jan Busselen en andere collega's wil hij de kwestie zeker blijven opvolgen.

Over menstruatie zou je je niet mogen schamen, vindt ook **mevrouw Carla Dejonghe (Open Vld)**. De 2 taboes waarvan sprake zijn jammer genoeg een maatschappelijke realiteit.

De problematiek bevindt zich op het snijvlak van de bevoegdheden Welzijn en Onderwijs, vandaar ook deze Gemeenschappelijke Commissie.

De spreker verwijst naar de woorden van collegelid Sven Gatz, die tijdens de begrotingsbespreking letterlijk heeft gezegd dat hij samen met het collegelid bevoegd voor Welzijn en Gezondheid, met open blik zou bekijken welke projecten met welke middelen zouden kunnen opgezet worden.

Omdat de collegeleden er al mee bezig zijn, zal ook mevrouw Carla Dejonghe het voorstel niet steunen. Zij vindt het wel belangrijk dat de zaak opgevolgd wordt bij de collegeleden.

De heer Busselen (PVDA) erkent dat het College zijn goodwill heeft uitgesproken omtrent het recht op menstruatiemiddelen. Hij wijst erop dat zijn voorstel van resolutie bedoeld was om er sneller werk van te maken.

De spreker is dan ook ontgoocheld dat de Raad het voorstel niet ondersteunt en dus de noodzaak en urgentie van de kwestie niet onderkent. In het Kinderarmoedeplan 2021-2025, dat in januari 2021 besproken werd in de Raad, is er geen sprake van menstruatie-armoede, ondanks de beloftes van het collegelid in december 2020.

Mevrouw Carla Dejonghe (Open Vld) spreekt het volste vertrouwen uit in de collegeleden. Volgens haar hebben ook de raadsleden hun goede wil uitgedrukt.

2. Stemming

Het voorstel van resolutie wordt niet aangenomen met 6 stemmen tegen.

De verslaggever,
Els ROCHETTE

De voorzitters,
Carla DEJONGHE
Gilles VERSTRAETEN